

նին մէջ, կայս, այն երանէն քարիկի
օսմանեան զեպանստան միջոցաւ հա-
ղորդուած է այդ սպաններուն

ԳՐՈՇԱՄՈՒԴԻ. — 1. Հիշեալ կը-
մանայ թէ ի տես վճարելի գանձատու-
մանուն փակցուելը դրոյմանքով ին-
սին խնդիր մը ծագեր է: Օտմ. Պանքան
կը պնդէ որ մինչդեռ զի հրամանի վճա-
րելի գանձատումներ հաշարին կէս
դրոյմանքով տուրքի մը ենթակայ
են, «ի տես վճարելի» գանձատումները
20 փարանոց դրոյմանքով տուրքի մը
միայն կենթակուին: Օտմ. Հանրային
Պարտուց վարչութիւնը կըսէ թէ հա-
մանական դրոյմանքով տուրքի գան-
ձատումի համար, ի տես ըլլալ թէ ի
հրամանի:

ԱՍՏՐՈՒԿԱՆ զեպան Պառնի Փոն
Գալիէ, որ արեւմտաւոր վիշտաւ կը
բախտի, անցեալ երկուամիջի արտու-
նաց հաջողութիւն հրաւիրուած է ծրան-
ծութի կայսեր կողմէ:

ԱՊՀՈՒԿԱՆ ԲՆԻՍԻՆՈՒԹԻՆԸ. —
Թուրքիոյ մէջ հաստատուող Ապահովա-
դարանք տար ընկերութիւնը, կըսէ
Սաւա, չէին հաւանք որ իրենց և յա-
մանորդներու միջեւ ծագած խնդիր-
ները կարգաւորին օսմանեան դատա-
րանայ առջեւ: Ապր. կը յարէ նոյն
թիւրմի, օտմ. կայս. կառավարութիւնը
ներստուր, որ իրաց այս վիճակին չա-
րանակուելը մեծամեծ վնասներ կը
հասնէ ժողովրդեան, հարկ եղանի ի
գործ դրած է, որով արուած որոյման
մը համաձայն՝ Ապահովագրական օսման
քննկրութեանց և յամարորդներու միջեւ
եղած դատերը յետ աստիպ պիտի ան-
նուի: օսմանեան դատարանաց առկա:

ԶՈՒՆԱՅ ԱՆԻՆ. Ս. Պարսկաբն առի-
թը զբաւակցական այցելութիւն տուաւ
Բաքուի մէջ: Բարայի օտարի էֆէն-
տին և Շիրանօզը: Եղբայրներուն:
— Երբեք մետարազիտ Տ. Տոր-
թեոս որ Սինօքին անդամ անուանուած
էր, ստիպուած էր յետագիւլ իր մեկ-
նումը իր լինականներուն կողմէ իրեն
դէմ յայտարար գանդալուստ պատ-
անաւ: Օրինակ մետարազիտը գո-
հապուելը զայն արտաքինութեանը տուած
ըլլաւ, արտաքինութեանը և զայլ իր պաշ-
տան օտանանք Սինօքին մէջ: Իմպրո-
տի մետարազիտ Տ. Բաքուի իր վատ-
առողջութեան պատճառաւ մեղքեր է
Սինօքին անդամակցելը: Անոր տեղ ըն-
դաւուր է Ապր. Պարսկաբն մետարազիտ
Տ. Կիրիլան:

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարարութիւնն հրա-
հանող ուղղելով ամեն կողմ ծանուցած է
թէ հանձնարար կուտան և անպաշտ
անու պաշտօնակարներ ամանօրայինը
պէտք չէ գրուի տակ անուրի ինչպէս
նաև անոնց մէջ զորքերու մասն վարձ-
եկու նման զորքերով իրենց կատա-
րել պարտքի համար:

Թէ ՀՐԱՆԻ օսմանեան զեպանստան
չէրը նորագործական կարող ըլլալ, կայս.
Իրաւէ մը հրապարակ է կատարել պէտք
եղած նորագործութիւն:

ԶԱՄԱՐԱՅԻՆ երկարափական վարժա-
րանին շրջանադարձներէն երեքը Պրիմի-
պիսի զբոսին մեքանիզմութեան և երկ-
րորդականութեան պիտուութիւնները կատար-
ելու համար:

ԳՐՈՒԹԻՄ մէջ հրատարակուող Լեւոն Ի-
շաւ շարքով թերթը՝ կայս. Իրաւէ մը ըն-
դարձաբար արտադրուող ամեն օր պիտի
հրատարակուի:

ԱՐԱ. ՊԵՏ. փոքրէն հրատարակուող
գործող դիմանքի արտաքինութեանը նա-
խարարութեան, առիթ օրը իր պատու-
նասնիկն գտնուած պահուն հրատարակու-
ող տուրք տարուել է:

ԱՆՔԱՆԻՍ կուտակութիւնը, երկրա-
գործական քննիչին մէջ տեղեկագրէն ի-
մանալով որ վաճառականը ունեց Երու-
սիպ մետաքսի ծանօթ գործարաններէն
պարագայ տուրքի ընդել կուտան և անոնց
մէջ չենթանուած ու արուած հանտիր կը
զինել և կը վաճառեն, ինչ որ կը վնասէ
անկախութիւններուն, հրահանգ ուղղած է
ամեն կողմ՝ ուղարկուելու ընդ որպէս զի
այդ կարգի պարագայ և պանուղ չունեցող
տուրքերու մուտքն արգելուի նահանգին
մէջ:

ԱՆՏԱՐԱՆԵՐ. — Թուրքիոյ անուսաց հա-
մար հետեւեալ վիճակագրութիւնը պատ-
րաստուած է Նիկիոյի զատուին մէջ
կան 436,000 արտադրող տարածութեանը
անտաններու: Անտանի նահանգին մէջ՝
2,115,500, Գաթիսի մէջ՝ 11,824,200,
Պրուսի 11,544,000, Տրապիզոն 4,914,350,
Ալայը 19,546,100, Արդիւստայի 4,
233,779, Գոսեան 109,849, Սեւանի
14,912, 100, Մանասի 539,000, Գո-
սիս 3,204,000, Պրուսի 3,142,559,
Արդիստայի 4,914,350, Երուսի 3,500,500,
Կարին 1,034,860, Երեւանի 1,800,000, Սեւանի 1,650,000,
Հալէպ 870,000 և Եանիս 800,000:

ԱՆՔԱՆԻՍ Կուտակութիւնը շոգեհաւը
որ հնչողութիւն օրը Պարսկաբն նախա-
նուն պիտի մեկնել զէպի Մարտիկա, այս
իրկան պիտի մեկնել մը միայն Տարա-
նի հանդիպելով Այս յապարակ պատ-
ճառն օրը որ չոյնուող, Սեւ Ժողով
օսմ. նահանգապետներէն հոս եկած ատն-
ն:

նը, ուղեւորներէ մին մեկը է. այս
պատճառաւ հարկ եղեր է կարգ մը ձեռ-
կարգութիւններ կատարել գիտնալու հա-
մար թէ մեծագոյր Սեւանիայէն եկած չէր
և թէ մանց ընդհանր հետեւող էր: Հա-
տուած է թէ այդ մարդուն մանց ուրիշ
պատճառն էր անոր եկած էր:

ԱՆՔԱՆԻՍ կուտակութիւնը հետադար-
ձութեամբ է Մարտիկա գործող նախարարու-
թեանն օր Մարտիկա համար հարկէն չընտ-
նելու մը ևս զրկելու փութով:

— Կուտակութիւնը տեղեկանալով որ
Անտանի կողմէ մարտանկններու նուեր
կան, ինչպէս փութով պահանջուող զրկել է,
որ այդ կարգի երկու նաւեր լռելով Մեք-
սիս տարեր է Անտան մէջ աղ և մարկի
կեղեւներ կային:

ԱՆՔԱՆԻՍ մէջ վեց արտադրող տարա-
ծութեամբ գիտին մը գտնուած է հանրա-
կին պարտքի վերանուելու համար եւ
հարկ եղած զարգարանները կը կատար-
ուին:

ԳՐՈՒՄԱՆԻՍ կը զրին թէ այս տարի
Զատիկ տօներուն տար հազար ութսուտ-
աւորներ կան երկու 7000ը ուսուցիչ,
2000ը յոյն և 1000ը հայ:

— Մեքեանի մէջ Դուրքի եւսակալ գա-
ցիլ է ուրիշի երուսաղէմ և անիկի աղ
ցամաքի ճամբով Պրուսի պիտի երթայ:

ԹԵՍՏԱՄԱՆԻ անուած վերին լուր-
նը համաձայն, Պրիմիսի էֆէնտի Զոր-
քապիտանի տուրք աւագանի կողմէ լուր
տարուելու լուրն անհիմն է, միայն մեկ
քանի գիտելու անպակներն արգարակին վը-
րը յարահար է:

ԵՐԱՍՏԱՆԻ նահանգին Մեքեանի մէջ
մալ պէջ երկէ մարդաբազմութեան եկած:

ԳՐԱՄԱՆԻՍ գաւառակին (Սեւանի)
գաղափար Ռիչարդ պէյ, կըսէ Սաւա՝
Ներքին գործող նախարարութեան հրամա-
նաւ պաշտօնէ զարգացուցուելով դատա-
տանի պիտի ենթարկուի որոշման չէրքէ
զարգացուցուելու գիտնալու առիթն ան-
կանոնութիւնները գործած է Ռիչարդ պէյ
տեղ Նուրի պէյ գաղափարի փոխանորդ
կարգուած է:

ԵՐԱՄԱՆԻ գիտնալու հրամանատար
կարգուած է Գ. զորապետին պիտուել
հրկին նախարար Անիկա Չէքի փաշա:

ԳՐԱՄԱՆԻՍ կը զրին թէ Սեւանիայի
չէրքէ աղբիւրը մը բերելուց անու
Նուր քաղաքին գաղափար կայքերը թան
արդիւններուն մէջ պիտի թափուի: Կուտա-
կալ Միւսի փաշա 50 օսմ. ոսկի ստու-
գաբեր է այս հանրագուտ ձեռնարկու-
թեան ի նպատակ նահանգին պիտուել
պաշտօնատարներն ալ 15էն 10 ոսկի նը-
կերել են:

— Վերջին տարիները Պրուսի նա-
հանգին մէջ մետաքսի գործարաններու
թիւն բազմացել է: Երկրորդը գաւառին
մէջ միայն 30 հատ կայ, որոց 14ը Պրի-
միսի, 7ը Բեքիւրի, 4ը Լէֆթի, 2ը Բե-
լի, 2ը Ալայը բնոյ և 1ը Վեյրիս-Խան:

ԵՐԱՄԱՆԻ զեպանստան Բեքիւր
պահանջուող ի մտայ Բեքիւրի պիտի
Բեքիւրի փութով պատրաստին մէջ մեծող
հրատարակուող գիտնալու համար այնտեղ
կատարուելիք յիշատակներուն հիմարի-
նէն առիթ:

ԳՐԱՄԱՆԻՍ վարչութիւնը երկէ Պրու-
սի նահանգը զրկելու Բեքիւրի 545 Ի-
շաւ գաղափարներէն հոս ընտելութեան հա-
տաւորու համար:

ՆՈՒՄԱՆԻ ՊԵՏ. կուտակութեան համար, որ
Մեքեանի կը գտնուէր, Անտան վերադարձեր է:

ԹԵՏՈՒ, որ Սեւանիի քաղաքին մէջ
ճարտար է, որ օրի թիւիւնը միայն է
նոյնպէս հարանիքը: Անցեալ շաբթի կար-
մաքիսի քանի մը գէպեր պատճառն են:
Քաղաքին քաղաքին մը մէջ երկու տարիներ
ճարտարութեան ընտելութեան, սակայն անի-
շապէս բոլորները զրկուելով հարկեղած մի-
ջոյններ ձեռք առնուած են:

ԿԵՐԱՆԻ մէջ շարունակաբար անձրեւն
տեղեկով բաւական նպաստեր են լուծեցե-
րուն:

ՆԵՐՆԱՆԻՍ ատենը միայն 4ի չը-
րելաբար օրը պիտի սկսի գտնուէր այն
անձրեւն որը ամբողջատնուած են անցեալ
տարի Կարմիր մարտանք մէջ գոր-
ածու զեպաններուն համար:

— Երեւանի ատենան առիթ օրը դա-
տն է իրկիւրի Մուսիսի ատեն 18 արտա-
կան երկրորդ օրը, որ անցեալ տարի
ենիճանիկի մաս արգարակին մը մէջ Սարգիս
անուն մարդ մը սպանուած էր, փոխար-
քարը զէք բաւելով Դատարանն այդ պա-
րագան նկատողութեան տուելով Մուսիսի-
ֆան դատապարտեց երեք տարուան լուր-
տարութեան և հինգ տարի քաղաքական
հակութեան տակ մնալու:

ԱՊՐԱՆԻ ՆԱՊԻՐ
Ապրիլի Նուրայ այս գիտել պիտի եր-
գուի Բեքիւրի Նուրայ Սիւրբուր արտի-
մէջ, Օր. Անիկ Գաթի և Սեւանի յոյն
կաթիկի ընկերութեան երաժիշտ անցան-
ներուն կողմէ: Առաջնակարգ արուստա-
ղեպետներ իւսմը մը պիտի մասնակցի այն
նախադասութեան, որ արտադրական ուրիշ
հատուածներ նուազելով ծրարանակն ու
հիշմանակն գիտնալու իրենց հոլման
արուստան ներքե տուած են այն երա-
ժիշտական երկրորդ:

Մուրք կէս օսմ. ոսկի Նուազան-
դէն պիտի սկսի գիտնուէր ժամ 3 լիւն:
Ապրիլի Նուազին նուազանքար այս
գիտել պիտի ճառարուի Սիւրբուրի մէջ,
10 ժամ:

ԳՐՈՒՄԱՆԻ

ԵՐԱՄԱՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻԹԻՆԸ

ԻՍԿԱՆՍԱՐ, 38 Ապրիլ

Անցեալ օր քիչ շատ կը յիշեն Դուրեանի
տարեկան տարադրութեան և Կուտակու-
թեան ձեռնարկած օրէս՝ ունեց կողմէ ին-
չիմ մղուած պարագային զարգացութիւնը,
պիտի գուշակին անուշու թէ հնորէն թան
մը կայս Գուրեանի Երեւանի մանց վերա-
գործ յարմարին գիտնուելու մէջ: Այդ ծա-
րէ ի մայր հեղինակումը ու ծաղկող վե-
գուածը սա տեսութիւնը կը պարզէ թէ է,
թան տարեկան հասակին մէջ մեծող զա-
նաւանքի մը իրանքը պատմելու անհիմն
ձեռնարկութեան մը և Կուտակութեան
խնդիրն երեք տարուան գաղափար կեանքին
արտադրութիւնները երեք հասարակ կեանք
կարգել: Թէ այդ կարճատե կեանքը ի վեր
անհեղինակ շատ արժանիքներ ունի, այն-
քան աղքատութեան, գաղափարներուն
և հեղինակութեանը մէջտեղ անհեղինակ
ու սիրական մնացած ըլլալով ու միւս
գաղափարներուն յարմար, միայն, պիտի
հաջողուին յարմարագործին օր, երբ չէր
արժի գրել Դուրեանի վրայ, և ինչպէս նոյն
խոսքերը չի տուաւ կամ չի տար իր ըս-
րեկանին (որուն տեղը կը թուէ հիմակ իմ
գործին զէմ ելլուի համար) որ, ինչպէս
կը լինէր, իր պատրաստած կենսագրա-
կանը այս օրերս Զարաթուստական ընկե-
րութեան գրեւթ է ի տպագրութեան Մի-
քի գուցէ, նոյն իսկ այս պարագային շարժա-
պիկ եղած ըլլալ անցեալ կերակի երեքող
քննադատական:

Յօդուածագիրը «Երեւանի» կը նկատէ
Դուրեանի պատկերուն վրայ գրելու Միւ-
նոյն բանը կրնա՞ր թել իրեն համար որ
բարեկարգութիւն Օսմանի էֆէնտի ներքին
կեանքը գրելու առիթն, կիրարկուել թէ
անոր պատճառը և ո՞ր ծնած է, ինչպէս
Պրիսի եկեր է, ձիով եկեր է թէ հետեւում,
թէ քանի գաւառ ունեցած է և ո՞ր միջը-
տուած է թէ պատմի Օսմանի ծնած է ա-
րդի մը վրայ եկեր է ճառ յոսողը, թէ
մայրը ինչպէս և կը գէշ եղեր գիտնուի վրայ
է այն (Տիւն Սաւա 1893 ապրիլ 3, թիւ
385):

Դուրեանի վրայ պատմուած անեկ-
տեղները անշուշտ, անփակ և անտար-
սելի կը գտնեն, օրինակներ մէջ բերելով
150 էրեք բարեկարգ կենսագրութեան
մը մէջ կարելի է գտնել քանի մը մանրա-
նկները որոնք այնքան հետաքրքրական
չըլլան, քան ինչու չէ՞նք ինչ, նոյն
իսկ առաջ եկած էրեւանի մէջ, անիկ
չանկան մանր ուսանողական կեանքը,
միայն ժամերէն, անցողութեան ամիսնե-
րէն, հրատարակութեան, մանչան շարա-
թէն, յիշատակագրութեան, անոնց մէջ
յիշատակութեան արժանի մը, քան ինչ
ու չի կարելի ինչ, չի կարելի ինչ ձեռ-
գիր օտանալը, որ կըսուած է հասարակ
և ուրիւրիւն մը և այլն: Երբ այս տողեր
գրելէ անոր համար լուր անցելու չէր նե-
սիլ գրելու մը, պիտի տեսնէր թէ քանի
անգամ լուր կըրկող գրուած է հոս՝ թէ
պատմի հեղինակը միւս կը փութէր ծա-
կարարութեան, թէ ներկայացուցած մը ու-
րիւր՝ Երեւանի կամուս, կուտ ծա-
կարի անկեր մը, այնքան համար է իր
փառացի մէջ իսկ. այսինքն անպարծ
և յաւակնող գրչակները ունեց նման աղ-
մուկ չի յարկաւոր և փութ չի մտալու:
Այս վերին տողեր Դուրեանի նկարագ-
րին վերաբեր ուղիւ՝ միտմունքները ծա-
րայութեան տակին է, նոյն իսկ ծա-
րայութիւնը մը համար: Դուրեան, նոյն
ենթադրական շաղկի հետեւում, յո-
րուածութիւնը կը գրէ ըստանութեան արա-
մատութիւնը և գաղափարներէն զոյգ
տարու համար կենսագրել տակ խոսքի
քիչ կուտայ անոր... Այս խոսքերը,
յարգելի՛ պարտք! — Բարեկարգ Սեւանի
կենսագրել չէ ըստանութեան ընդունի մը
ընդուն, այլ ինչ, Դուրեանի գրած է իր
Թարգմանիչները կենսագրութեան 1872ին
միայն անձրեւն որ կ'արտադրուան զայն,
անուշու անցեալ գաղափարը թէ 22 տարե-
կանը անոր գրչին տակ երեւանի արա-
մատութեանը ըստ՝ անհամ պիտի երեւա-
նին:

Այս քննադատութեան կը պատկէ
արդէն, որ բարեկարգ խոստանալ
ըր 1892 անցեալներին, իմ և իմ հետ
միեւնոյն ժամանակ Դուրեանի կենսագրու-
թեանը գրելու ձեռնարկութիւն մը ըստան
կենսագրութեան առիթը, Երեւանի միջոց
կենսագրել չէ ըստանութեան ընդունի մը
ընդուն, այլ ինչ, Դուրեանի գրած է իր
Թարգմանիչները կենսագրութեան 1872ին
միայն անձրեւն որ կ'արտադրուան զայն,
անուշու անցեալ գաղափարը թէ 22 տարե-
կանը անոր գրչին տակ երեւանի արա-
մատութեանը ըստ՝ անհամ պիտի երեւա-
նին:

Այս քննադատութեան կը պատկէ
արդէն, որ բարեկարգ խոստանալ
ըր 1892 անցեալներին, իմ և իմ հետ
միեւնոյն ժամանակ Դուրեանի կենսագրու-
թեանը գրելու ձեռնարկութիւն մը ըստան
կենսագրութեան առիթը, Երեւանի միջոց
կենսագրել չէ ըստանութեան ընդունի մը
ընդուն, այլ ինչ, Դուրեանի գրած է իր
Թարգմանիչները կենսագրութեան 1872ին
միայն անձրեւն որ կ'արտադրուան զայն,
անուշու անցեալ գաղափարը թէ 22 տարե-
կանը անոր գրչին տակ երեւանի արա-
մատութեանը ըստ՝ անհամ պիտի երեւա-
նին:

Այս քննադատութեան կը պատկէ
արդէն, որ բարեկարգ խոստանալ
ըր 1892 անցեալներին, իմ և իմ հետ
միեւնոյն ժամանակ Դուրեանի կենսագրու-
թեանը գրելու ձեռնարկութիւն մը ըստան
կենսագրութեան առիթը, Երեւանի միջոց
կենսագրել չէ ըստանութեան ընդունի մը
ընդուն, այլ ինչ, Դուրեանի գրած է իր
Թարգմանիչները կենսագրութեան 1872ին
միայն անձրեւն որ կ'արտադրուան զայն,
անուշու անցեալ գաղափարը թէ 22 տարե-
կանը անոր գրչին տակ երեւանի արա-
մատութեանը ըստ՝ անհամ պիտի երեւա-
նին:

Այս քննադատութեան կը պատկէ
արդէն, որ բարեկարգ խոստանալ
ըր 1892 անցեալներին, իմ և իմ հետ
միեւնոյն ժամանակ Դուրեանի կենսագրու-
թեանը գրելու ձեռնարկութիւն մը ըստան
կենսագրութեան առիթը, Երեւանի միջոց
կենսագրել չէ ըստանութեան ընդունի մը
ընդուն, այլ ինչ, Դուրեանի գրած է իր
Թարգմանիչները կենսագրութեան 1872ին
միայն անձրեւն որ կ'արտադրուան զայն,
անուշու անցեալ գաղափարը թէ 22 տարե-
կանը անոր գրչին տակ երեւանի արա-
մատութեանը ըստ՝ անհամ պիտի երեւա-
նին:

Այս քննադատութեան կը պատկէ
արդէն, որ բարեկարգ խոստանալ
ըր 1892 անցեալներին, իմ և իմ հետ
միեւնոյն ժամանակ Դուրեանի կենսագրու-
թեանը գրելու ձեռնարկութիւն մը ըստան
կենսագրութեան առիթը, Երեւանի միջոց
կենսագրել չէ ըստանութեան ընդունի մը
ընդուն, այլ ինչ, Դուրեանի գրած է իր
Թարգմանիչները կենսագրութեան 1872ին
միայն անձրեւն որ կ'արտադրուան զայն,
անուշու անցեալ գաղափարը թէ 22 տարե-
կանը անոր գրչին տակ երեւանի արա-
մատութեանը ըստ՝ անհամ պիտի երեւա-
նին:

Այս քննադատութեան կը պատկէ
արդէն, որ բարեկարգ խոստանալ
ըր 1892 անցեալներին, իմ և իմ հետ
միեւնոյն ժամանակ Դուրեանի կենսագրու-
թեանը գրելու ձեռնարկութիւն մը ըստան
կենսագրութեան առիթը, Երեւանի միջոց
կենսագրել չէ ըստանութեան ընդունի մը
ընդուն, այլ ինչ, Դուրեանի գրած է իր
Թարգմանիչները կենսագրութեան 1872ին
միայն անձրեւն որ կ'արտադրուան զայն,
անուշու անցեալ գաղափարը թէ 22 տարե-
կանը անոր գրչին տակ երեւանի արա-
մատութեանը ըստ՝ անհամ պիտի երեւա-
նին:

Այս քննադատութեան կը պատկէ
արդէն, որ բարեկարգ խոստանալ
ըր 1892 անցեալներին, իմ և իմ հետ
միեւնոյն ժամանակ Դուրեանի կենսագրու-
թեանը գրելու ձեռնարկութիւն մը ըստան
կենսագրութեան առիթը, Երեւանի միջոց
կենսագրել չէ ըստանութեան

